

СИЛАБУС СЕСТРИНСЬКА ПРАКТИКА

Рівень вищої освіти	Другий рівень вищої освіти, НРК – 7 рівень, QF-LLL –7 рівень, FQ-ЕНЕА – другий цикл
Спеціальність	222 Медицина
Освітня програма	Медицина
1. Загальна інформація про практику	
Повна назва (вид практики)	Сестринська практика
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Медичний інститут. Кафедра хірургії, травматології, ортопедії та фтизіатрії. Кафедра педіатрії. Кафедра сімейної медицини з курсом дерматовенерології.
Розробник(и)	Кравець Олександр Валерійович, Дужий Ігор Дмитрович, Сміян Олександр Іванович, Січненко Петро Іванович, Жаркова Альбіна Володимирівна, Атаман Юрій Олександрович
Рівень вищої освіти	Другий рівень вищої освіти, НРК – 7 рівень, QF-LLL –7 рівень, FQ-ЕНЕА – другий цикл
Семестр проходження практики	10 тижнів протягом 6-го семестру
Обсяг практики (в кредитах ЕКТС та годинах)	Після затвердження стандарту. Обсяг навчальної дисципліни становить 3 кредити ЕКТС, 90 годин, з яких 30 годин практичних занять та 60 годин - самостійна робота.
2. Місце освітнього компонента в освітній програмі	
Статус	Обов'язкова навчальна дисципліна для усіх освітніх програм
Передумови	- Необхідні знання з: медичної термінології, - медичної біології, - медичної інформатики, - анатомії людини, - фізіології, - гістології, цитології та ембріології, - біологічної та біоорганічної хімії, - мікробіології, вірусології та імунології, - патоморфології, - патофізіології, - фармакології, - гігієни та екології.
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні
3. Мета практики	
Метою практики є опанування студентом основних прийомів професійної діяльності медичної сестри на основі знань вікових анатомо-фізіологічних особливостей організму хворого, медичної біології, нормальної анатомії, нормальної фізіології, гістології та ембріології, біохімії, мікробіології та вірусології, патоморфології, патофізіології, фармакології та вмінь клінічного, лабораторного та інструментального обстеження хворого з дотриманням принципів медичної етики та деонтології.	

4. Зміст практики

Модуль 1. Основні обов'язки та професійні дії медичної сестри терапевтичного відділення.

Тема 1 Морально-етичні та законодавчі засади медсестринства в Україні.

Етичні основи сестринської справи. Перелік наказів Міністерства охорони здоров'я України, які регламентують діяльність медичної сестри терапевтичного відділення. Структура і функції терапевтичного стаціонару. Обов'язки медичної сестри основних підрозділів терапевтичного стаціонару. Перелік документації, що ведеться медичною сестрою.

Тема 2 Обов'язки і дії постової та маніпуляційної медичної сестри терапевтичного відділення.

Організація роботи поста медичної сестри. Документація, що заповнюється постовою сестрою, та правила її ведення. Термометрія, вимірювання артеріального тиску, дослідження пульсу. Забезпечення пацієнтів лікарськими препаратами. Організація роботи сестри маніпуляційного кабінету. Правила зберігання медикаментів, медичного інструментарію. Взяття загального аналізу крові, аналізу крові на вміст цукру, на біохімічні та бактеріологічні дослідження. Техніка виконання підшкірних, внутрішньом'язових, внутрішньовенних ін'екцій. Правила проведення внутрішньовенних вливань.

Тема 3 Обов'язки медичної сестри із забезпечення діагностичного процесу у терапевтичному стаціонарі. Основні правила підготовки хворого до проведення гастроскопії, ректороманоскопії, колоноскопії, ультразвукового дослідження. Основні види клізм. Підготовка хворих до взяття калу на яйця гельмінтів, приховану кров, копrogramу. Правила взяття аналізу сечі. Підготовка та проведення шлункового та дуоденального зондувань. Промивання шлунка. Методика і техніка реєстрації електрокардіограми.

Тема 4 Особливості роботи процедурного кабінету терапевтичного відділення та обов'язки медичної сестри щодо їх забезпечення.

Організація роботи сестри процедурного кабінету. Основні види компресів. Правила накладання компресів. Техніка користування грілкою, пухиром з льодом. Правила користування інгаляторами. Ознайомлення із проведенням фізіотерапевтичних процедур (гідротерапевтичних, світових, електромагнітних).

Тема 5 Підсумковий модульний контроль

Комп'ютерне тестування.

Співбесіда з оцінкою практичних навичок.

Модуль 2. Основні обов'язки та професійні дії медичної сестри хірургічного відділення.

Тема 1 Організація роботи медичної сестри у хірургічного відділення. Санітарно-гігієнічний режим хірургічного відділення. Організація роботи постової медсестри.

Санітарно-гігієнічний режим хірургічного відділення. Структура хірургічного відділення. Обов'язки середнього медичного персоналу. Вимоги до особистої гігієни та одягу медичного персоналу хірургічного відділення. Накази, які регламентують санітарно-гігієнічний режим хірургічного стаціонару. Структура сестринського поста. Функціональні обов'язки постової медсестри. Документація постової медсестри. Практичні навички постової медсестри.

Тема 2 Організація роботи медичної сестри приймального відділення хірургічної клініки. Організація роботи медсестри у маніпуляційного кабінету.

Функції та структура приймального відділення. Обов'язки медсестри приймального відділення. Документація приймального відділення Санітарно-гігієнічна обробка хворих. Антропометричні дослідження. Правила вимірювання температури тіла, артеріального тиску, пульса. Транспортування хворого з приймального відділення до стаціонару. Структура, функції та оснащення маніпуляційного кабінету. Обов'язки маніпуляційної медсестри. Документація маніпуляційного кабінету. Практичні навички маніпуляційної медсестри.

Тема 3 Підготовка хворих до ургентних та планових операцій. Догляд за хворими в перев'язувальній.

Особливості підготовки хворих до планових та ургентних операцій. Психологічна підготовка хворого. Підготовка операційного поля. Санація ротової порожнини перед операцією. Підготовка шлунково-кишкового тракту. Катетеризація сечового міхура. Підготовка дихальної та серцево-судинної системи хворого. Профілактика післяопераційних ускладнень. Десмургія. Структура чистої та гнійної перев'язувальних. Організація роботи перев'язувальних. Види прибирань в перев'язувальних. Санітарно-гігієнічні вимоги до персоналу перев'язувальних, перев'язувального матеріалу, інструментарію. Утилізація використаного перев'язувального матеріалу. Накладання різних видів пов'язок.

Тема 4 Догляд за хворими у післяопераційному періоді. Харчування хворих в післяопераційному періоді. Особливості догляду за хворими похилого віку.

Післяопераційний період та його фази. Підготовка палати та ліжка хворого. Гігієна хворого. Пролежні та їх профілактика. Харчування хворих після операції. Догляд за судинним катетером, гастростомою, ілеостомою, колостомою, назогастральним зондом, сечовим катетером. Принципи харчування хірургічних хворих. Види харчування хворих у післяопераційному періоді. Препарати для ентерального та парентерального харчування хворих. Основні дієти, які застосовуються у хірургії. Правила годування хворих в хірургії. Догляд за хворими похилого та старечого віку з розладами сну, закрепами. Профілактика пролежнів, харчування хворих старечого віку. Особливості передопераційної підготовки та післяопераційні ускладнення у хворих похилого віку. Догляд за вмираючими і агонуючими хворими.

Тема 5 Підсумковий модульний контроль

Комп'ютерне тестування.

Співбесіда з оцінкою практичних навичок.

Модуль 3. Основні обов'язки та професійні дії медичної сестри педіатричного відділення.

Тема 1 Організація роботи поста медичної сестри. Медична документація, порядок її ведення.

Законодавчі та нормативні акти, що регламентують роботу медсестри педіатричного відділення. Структура і функції педіатричного відділення. Обов'язки медичної сестри педіатричного відділення. Організація роботи поста медичної сестри. Документація, що заповнюється постовою сестрою. Термометрія, вимірювання артеріального тиску, дослідження пульсу. Правила введення дітям лікарських засобів через рот.

Тема 2 Робота маніпуляційної медичної сестри педіатричного відділення.

Організація роботи сестри маніпуляційного кабінету. Документація маніпуляційного кабінету. Підготовка маніпуляційного стола до роботи. Техніка виконання підшкірних, внутрішньом'язових, внутрішньовенних ін'екцій. Розрахунок дози антибіотика. Правила проведення внутрішньовенних вливань. Основні вимоги до проведення дезінфекції, передстерилізаційного очищення інструментарію.

Тема 3 Забезпечення лікувального та діагностичного процесу у педіатричному стаціонарі.

Особливості догляду та невідкладна допомога при гіпертермічному, судомному синдромах, дихальній та серцево – судинній недостатності. Техніка взяття мазків із зіва та носа. Правила накладання зігрівального компресу. Техніка застосування гірчицників, користування грілкою, міхуром з льодом. Правила користування інгаляторами. Методика і техніка подавання дітям зволоженого кисню.

Тема 4 Забезпечення лікувального та діагностичного процесу у педіатричному стаціонарі.

Методика та правила постановки клізм дітям різного віку. Підготовка хворої дитини для взяття калу на яйця гельмінтів, приховану кров, копrogramу. Правила взяття у дітей аналізу сечі. Техніка взяття мазків із зіва та носа. Правила накладання зігрівального компресу. Техніка застосування гірчицників, користування грілкою, міхуром з льодом. Промивання шлунка, катетеризація сечового міхура.

Тема 5 Підсумковий модульний контроль

Комп'ютерне тестування.

Співбесіда з оцінкою практичних навичок.

5. Очікувані результати проходження практики

Після успішного проходження здобувач вищої освіти зможе:	
PH1	Збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.
PH2	Визначати необхідний перелік лабораторних та інструментальних досліджень та оцінювати їх результати.
PH3	Вміти встановлювати попередній та клінічний діагноз захворювання.
PH4	Визначати принципи та характер лікування та профілактики захворювань.
PH5	Діагностувати невідкладні стани.
PH6	Вміти визначати тактику надання екстреної медичної допомоги.
PH7	Вміти проводити лікувально-евакуаційні заходи.
PH8	Виконувати медичні маніпуляції.
PH9	Вміти вести медичну документацію, в тому числі електронні форми.
PH10	Дотримуватись етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами.

6. Роль практики у досягненні програмних результатів

Програмні результати, досягнення яких забезпечує освітній компонент

ПРН1	Мати грунтовні знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.
ПРН4	Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати попередній клінічний діагноз захворювання (за списком 2).
ПРН5	Збирати скарги, анамнез життя та захворювання, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів та систем організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 4), враховуючи вік пацієнта.
ПРН7	Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, функціональні та/або інструментальні) (за списком 4), пацієнтів із захворюваннями органів і систем організму для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2).

ПРН8	Визначити головний клінічний синдром або чим обумовлена тяжкість стану потерпілого/постраждалого (за списком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки стану людини за будь-яких обставин (в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами) у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу.
ПРН11	Визначати підхід, план та тактику ведення фізіологічної вагітності, фізіологічних пологів та післяполового періоду шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
ПРН12	Проводити оцінку загального стану новонародженої дитини шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.
ПРН17	Виконувати медичні маніпуляції (за списком 5) в умовах лікувального закладу, вдома або на виробництві на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта шляхом прийняття обґрунтованого рішення, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.
ПРН 19	Планувати та втілювати систему протиепідемічних та профілактичних заходів, щодо виникнення та розповсюдження захворювань серед населення.
ПРН 20	Аналізувати епідеміологічний стан та проводити заходи масової та індивідуальної, загальної та локальної профілактики інфекційних захворювань.
ПРН 24	Організовувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.
7. Види навчальної діяльності	
НД1. Підготовка до практичних занять НД2. Самонавчання НД3. Підготовка до поточного та підсумкового контролю НД4. Підготовка мультимедіа презентацій НД5. Розв'язування ситуаційних задач НД6. Розв'язання практичних завдань за допомогою онлайн-технологій НД7. Електронне навчання у системах (Zoom, MIX.sumdu.edu.ua) НД8. Проведення комп'ютерного тестування НД9. Перегляд навчальних фільмів НД 10. Практична робота з хворим у профільних відділеннях лікарні НД 11. Робота з підручниками та релевантними інформаційними джерелами	
8. Методи викладання, навчання	
МН1. Case-based learning (CBL). Навчання на основі аналізу клінічного випадку, ситуації МН2. Team-based learning (TBL). Командно-орієнтоване навчання МН3. Практико-орієнтоване навчання у відділеннях МН4. Навчальна дискусія / дебати	

МН5. Мозковий штурм
 МН6. Підготовка повідомлення (доповіді)
 МН7. Рольова гра

9. Методи та критерії оцінювання

9.1. Критерії оцінювання

Оцінювання здійснюється за такою шкалою:

Шкала оцінювання ECTS	Визначення	Чотирибалльна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
	Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	$170 \leq RD \leq 200$
	Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	$140 \leq RD < 169$
	Непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	$120 \leq RD < 139$
	Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 119$

9.2 Методи поточного формативного оцінювання

Передбачені такі методи поточного формативного оцінювання:

МФО1 Взаємооцінювання (peer assessment)

МФО2 Тестування

МФО3 Настанови викладача в процесі виконання практичних завдань

МФО4 Опитування та усні коментарі викладача за його результатами

МФО5 Перевірка та оцінювання письмових завдань

МФО6 Розв'язування клінічних кейсів

9.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

МСО1 Оцінювання письмових робіт, опитування, розв'язування клінічного кейсу

МСО2 Тестування

МСО3 Підсумковий контроль: практично-орієнтований іспит (відповідно до регламенту проведення)

Контрольні заходи:

6 семестр	200 балів
МСО1. Оцінювання письмових робіт, опитування, розв'язування клінічного кейсу	100
	100
МСО2. Тестування	20
	20

МСО4. Підсумковий контроль: практично-орієнтований іспит (відповідно до регламенту проведення)		80
	Відповідь на теоретичні запитання	45
	Виконання практичного завдання	20
	Тестування	15

Контрольні заходи в особливому випадку:

6 семестр		200 балів
МСО1. Оцінювання письмових робіт, опитування, розв'язування клінічного кейсу		100
	У випадку карантинних обмежень оцінювання письмових робіт, опитування, розв'язування клінічного кейсу проводяться у дистанційному режимі із застосуванням платформи Mix.sumdu.edu.ua, Zoom, Google meet.	100
МСО2. Тестування		20
	У випадку карантинних обмежень тестування проводиться у дистанційному режимі із застосуванням платформи Mix.sumdu.edu.ua.	20
МСО3. Підсумковий контроль: практично-орієнтований іспит (відповідно до регламенту проведення)		80
	У випадку карантинних обмежень іспит проводиться у дистанційному режимі із застосуванням платформи Mix.sumdu.edu.ua, Zoom, Google meet.	80

При засвоєнні матеріалів модулю студенту за кожне практичне заняття присвоюється максимум 5 балів (оцінка виставляється в традиційній 4 бальній системі оцінювання). Наприкінці навчального року обраховується середнє арифметичне успішності студента. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати на практичних заняттях з кожного модулю протягом навчального року, – 120. Студент допускається до контрольного модулю за умови виконання вимог навчальної програми та у разі, якщо за поточну навчальну діяльність він набрав не менше 72 балів. Контрольні модулі проводяться відповідно до розкладу. Оцінка за кожен контрольний модуль виставляється в традиційній 4 бальній системі оцінювання з подальшим переводом в бали, при цьому оцінці «5» відповідає 80 балів, «4» - 64 бали, «3» - 48 балів, «2» - 0 балів. Контрольний модуль зараховується студенту, якщо він набрав не менше 48 з 80 балів. Загальний бал з дисципліни не може перевищувати 200 балів. Загальна оцінка з предмету обирається шляхом отримання середнього балу із суми трьох модулів.

10. Ресурсне забезпечення

10.1 Засоби навчання	<p>ЗН1. Інформаційно-комунікаційні системи ЗН2. Бібліотечні фонди, архів рентгенограм, спіограм, електрокардіограм, комп'ютерних томограм, результатів лабораторних методів обстеження ЗН3. Комп'ютери, комп'ютерні системи та мережі ЗН4. Симуляційний центр (фантоми) ЗН5. КНП СОР "Сумська обласна клінічна лікарня", КНП «ДКЛ Святої Зінайди», дитяча поліклініка № 2 Сумської міської клінічної дитячої лікарні, КНП СОР "Сумський обласний клінічний госпіталь ветеранів війни". ЗН6. Мультимедіа, відео- і звуковідтворювальна, проекційна апаратура (відеокамери, проектори, екрани, смартдошки, тощо) ЗН7. Програмне забезпечення (для підтримки дистанційного навчання) ЗН 8. Медичне обладнання (спірометр, піکфлюуметр, електрокардіограф, ростомір, ваги, фіброгастроскоп, тонометр, фонендоскоп та ін.)</p>
10.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Основна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: навч.посібник / за ред. Л. М. Ковальчука, О. В. Кононова. – 3-е вид., переробл. і допов. Київ: ВСВ “Медицина”, 2017. - 600 с. 2. Загальна хірургія : базовий підручник для студентів вищих навчальних закладів- медичних університетів, інститутів й академій / С. Д. Хіміч [та ін.] ; за ред.: С. Д. Хіміча, М. Д. Желіби. - 3-е вид., переробл. і допов. - Київ : Медицина, 2018. - 607 с 3. Медсестринство в педіатрії: підручник / В. С. Тарасюк, Г. Г. Титаренко, І. В. Паламар та ін. — 2-е видання — Медицина, 2021. — 336 с. 4. Healthcare for surgical patients: Educational-methodological textbook / B. V. Guzenko, V. P. Kryshen, M. V. Trofimov, I. V. Haponov. – Dnipro ‘Drukar’ SE “DMA МНСУ”, 2017. – 100 p. 5 Patient Care (Practical Course): textbook. — 2nd edition / O. M. Kovalyova, V. M. Lisovyi, R. S. Shevchenko et al. — K., 2018.— 320 p.
	<p>Допоміжна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Марушко Ю. В. Маніпуляції в педіатрії (показання та техніка виконання) навчальний посібник / Ю. В. Марушко, Т. В. Гищак, Ю. І. Тодика. – Медицина, 2019. — 144 с. 2. Касевич Н. М. Загальний догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: підруч. для студ. вищ. мед. навч. закл. І-ІІІ рівнів акредитації / за ред. В. І. Литвиненка. К. : Медицина, 2017. – 424 с. 3. Догляд за хворими (практика): підруч. для студ. вищ. мед. закл. освіти III-IV рівнів акредитації. – Вид. 3-е, випр. / О. М. Ковальова, В. М. Лісовий, С. І. Шевченко, Т. І. Фролова – К.: Медицина, 2015. – 488 с. 4. Основи догляду за хірургічними хворими: навчально-методичний посібник для студентів ВМНЗ IV рівня акредитації / І. А. Шумейко, О. В. Лігоненко, І. О. Чорна [та ін.]. – Полтава, 2015. – 160 с. 5. Кравець О. В. Сестринська справа в хірургії у тестових запитаннях : навч. посіб. / О. В. Кравець. – Суми : Сумський державний університет, 2020. – 188 с. 6. Hinkle Janice L. Brunner & Suddarth's Textbook of Medical-Surgical Nursing / Janice L. Hinkle, Kerry H. Cheever. Philadelphia, United States Lippincott Williams and Wilkins, 2017. – 2352 p. 7. Kravets O. V. Care of the Patient in Surgery. Test questions: study guide / O. V. Kravets,

	<p>G. I. Pyatikop, R. A. Moskalenko. - Sumy: Sumy State University, 2020. - 158 p.</p> <p>8. Principles of Pediatric Nursing. Techniques for Medical Procedures and Manipulations : study guide (III–IV a. 1.) / O. V. Tiazhka, A. M. Antoshkina, M. M. Vasiukova et al.; edited by O. V. Tiazhka. – K. : AUS Medicine Publishing, 2016. – 144 p.</p> <p>9. Methodological instructions on the topic "Care for the Surgical patients" / G. I. Pyatikop, V. P. Shevchenko, O. V. Kravets, I. Ya. Gresko. Sumy: Sumy State University, 2019. – 29 p.</p> <p>10. Methodical instructions for practical exercises in the discipline «Nursing» / compilers: G.A. Sumtsov, S. I. Bokova. – Sumy : Sumy State University, 2020. – 30 p.</p>
11. Бази практики	<p>1. КНП СОР "Сумська обласна клінічна лікарня".</p> <p>2. КНП «ДКЛ Святої Зінаїди».</p> <p>3. КНП СОР "Сумський обласний клінічний госпіталь ветеранів війни".</p> <p>4. Університетська клініка СумДУ.</p>
12. Політики	
12.1 Політика щодо академічної добросесності	<p>Всі роботи, визначені програмою практики, повинні бути виконані здобувачем самостійно. Роботи здобувача вищої освіти не повинні містити плагіату, фактів фабрикації та фальсифікації списування. Під час виконання практики неприпустимими також є інші прояви академічної недобросесності, перелік яких визначено нормативною базою університету щодо академічної добросесності.</p> <p>У разі, якщо керівником практики виявлено порушення академічної добросесності з боку здобувача вищої освіти під час виконання практики, керівник практики має право вчинити одну з наступних дій:</p> <ul style="list-style-type: none"> - знизити на величину до 40% включно кількість балів, отриманих при виконанні завдання; - надати рекомендації щодо доопрацювання обов'язкового завдання із зниженням підсумкової кількості отриманих балів на величину 25% включно; - не зараховувати завдання без надання права його перероблення; - призначити перескладання письмового контролю із зниженням підсумкової кількості отриманих балів на величину до 15% включно; - відмовити в перескладанні письмового контролю.
12.2 Політика щодо відвідування	Відвідування бази практики є обов'язковим. Графік перебування здобувача на базі практики визначає керівник практики від підприємства (організації, установи).
12.3 Політика щодо дедлайнів та перескладання	Визначаються: вимоги керівника практики щодо подання завдань на перевірку, дедлайні подання завдань на перевірку, наслідки порушень строків. Можливість перескладання та підвищення оцінок. Графік та форми перескладання.
12.4 Політика щодо оскарження результатів оцінювання	Оскарженню можуть підлягати результати оцінювання. Для цього здобувач має подати апеляцію на ім'я директора/декана у день проведення атестаційного заходу чи після оголошення результатів його складання, але не пізніше наступного робочого дня. За розпорядженням директора /декана створюється комісія з розгляду апеляції. За рішенням апеляційної комісії оцінка може змінюватися у разі встановлення порушень під час проведення атестацій.